

ORF TEDAVİSİ

Esra ADIŞEN, A.Burhan AKSAKAL

ÖZ

Orf, koyun ve keçilerin viral hastalığıdır. İnsanlara bulaş enfekte hayvanlar ya da enfekte et ürünleriyle direkt temas sonucu oluşur. En sık çiftçiler, kasaplar ve veterinerlerde görülür. Spontan olarak iyileşebilir. Tedavisi semptomatiktir. Lokal antiseptikler ve örtüler hastalığın tedavisinde genellikle etkili ve yeterli olurlar. Oral steroid dışı antiinflamatuar ilaçlar inflamasyonu ve ağrıyı azaltmak için kullanılabilirler. Son zamanlarda, orf tedavisinde topikal idoksuridin, sidofovir ve imiquimod gibi antiviral ilaçlar popülerite kazanmışlardır. Bu olgu bildiriminde biz bu ajanların hastalığın rutin tedavide kullanılmalarını önlemek için "shave" eksizyon tedavisinin etkinliğini vurgulamak ve hatırlatmak istiyoruz.

Anahtar Kelimeler: Orf Tedavisi, Shave Eksizyon.

ORF TREATMENT

ABSTRACT

Orf is a viral disease of sheep and goats. Transmission to humans usually occurs by direct contact with an infected animal or contaminated meat. It is mostly seen in farmers, butchers, and veterinarians. Treatment is symptomatic. Local antiseptics and dressing are usually effective and sufficient in the treatment of the disease. Oral nonsteroidal anti-inflammatory drugs can be administered to lessen inflammation and pain. Recently, antiviral agents such as topical idoxuridine, cidofovir, and imiquimod have gained popularity in the treatment of orf. In this case report we want to emphasize and remind readers of the efficacy of shave excision in the classical treatment of the disease in order to prevent the unnecessary use of these agents in the routine treatment of the disease.

Key Words: Orf Treatment, Shave Excision.

GİRİŞ

Orf, koyun ve keçilerin viral hastalığıdır. Hastalığa çift sarmallı DNA virüsleri olan parapoxviruslerinden Orf virüs neden olur. İnsanlara bulaş enfekte hayvanlar ya da enfekte et ürünleriyle direkt temas sonucu oluşur. Çiftçiler, kasaplar, veterinerler ve et dağıtımını yapan kişiler riskli grubu oluştururlar. İnsandan insana bulaş bildirilmemiştir.¹⁻⁸

İnsan orfu tipik olarak 2-3 cm çapındaki soliter bir nodüldür. Lezyon en sık el, bilek ve önkolda nadiren de yüzde lokalize olur.⁹ Hastalık her biri yaklaşık bir hafta süren 6 klinik evrede seyreder. Klinik olarak ilk lezyon teması takip eden hafta içinde ortaya çıkan kırmızı makülopapüler bir lezyondur. Bu lezyon bir hafta içinde üzerinde bül bulunan bir nodüle (hedef benzeri görünüm) dönüşür. Bu lezyonun merkezi kırmızıdır, çevreleyen beyaz bir halka ve en dış kısımda eritem vardır. Bu evrede lezyon ödemli ve hassastır, kolay kanar. Bir hafta içinde bu nodülün üzerinde ince bir krut oluşur. Zamanla üst kısımda küçük papillomlar belirir ve tüm yüzeyi kaplayan kalın bir krut oluşur; yerinde yüzeysel bir skar bırakarak 6-8 hafta içinde spontan olarak iyileşir.¹⁻⁴

Hastalık sıklıkla tedavi gerektirmeden kendiliğinden iyileşmektedir. Tedavi semptomatiktir. Son yıllarda orf tedavisinde kryoterapi, sidofovir,^{3,5} idoksuridin⁶ ve imiquimod¹⁰ gibi antiviral ajanların kullanımı gündemdedir. Biz olgumuz vasıtasıyla orfun "shave" eksizyon ile tedavisinin etkili bir tedavi seçeneği olduğunu hatırlatmayı planladık.

OLGU SUNUMU

55 yaşındaki kadın hasta bir hafta önce başparmağında ortaya çıkan ağrılı şişlik nedeniyle başvurdu. Öyküsünden ev hanımı olduğu öğrenilen hasta, iki hafta önce şüpheli hayvansal ürünlerle temas tanımlamaktaydı. Özgeçmiş ve soygeçmişinde özellik bulunmayan hastanın dermatolojik muayenesinde sol el başparmak dorsumunda lokalize 2x2 cm çapındaki ortasında ince bir krutu çevreleyen beyaz bir halo ve periferinde eritem bulunan palpasyonla hassas bir nodül tespit edildi (Resim 1a). Sol aksillada palpasyonla hassas 0.5 cm'lik bir adet lenf nodu saptandı. Diğer fizik muayene bulguları doğal sınırlardaydı. Klinik bulgularla orf tanısı alan hastanın lezyonu "shave" eksizyon yöntemiyle tedavi edildi (Resim 1b). İki hafta sonra lezyon komplikasyonsuz olarak iyileşti (Resim 1c).

TARTIŞMA

Sağlıklı kişilerde orfun seyri sıklıkla ağrılı ve ödem eşlik eder. Bazı olgularda hastalık sistemik ateş ve halsizliğe neden olabilir. Sekonder bakteriyel enfeksiyonlar da iyileşmeyi geciktirirler.^{1,2} Özellikle risk altındaki kişilerde rekürrens sıktır.¹¹ Atopik der-

Resim 1a: Başparmakta tipik orf nodülü. b: shave eksizyon sonrası görünüm c: lezyon alanının iki hafta sonraki görünümü

matitte, transplant alıcılarında, immün süpresan ilaçlar kullanımlarında ve diğer immün yetmezlik durumlarında lezyonlar büyüyerek egzofitik kitleler oluşturabilmekte, rekürrens gözlemlenmekte ya da persistan seyir izleyebilmektedir.^{2,11,12,13}

Orfun komplikasyonları arasında sekonder bakteriyel enfeksiyonlar, bölgesel lenfadenopati, lenfanjit, erizipel, oral mukoza ve derinin yaygın papüloveziküler erüpsiyonu, oküler ve perianal yerleşim, eritema multiforme ve büllöz pemfigoid yer almaktadır.^{1,2,4,11,12} Bu komplikasyonlar genellikle immün yetmezlik durumlarına eşlik etseler de sağlıklı kişilerde de görülebilmektedir.

Komplikasyon eşlik etmeyen olgularda lezyonlar tedavisiz iyileşebilir bununla birlikte sekonder bakteriyel enfeksiyonların önlenmesi amacıyla tedavi önerilebilir. Riskli kişiler eldivenle korunabilirler. Komplike olmayan olgularda lokal antiseptik pansumanlar ile steroid dışı anti-inflamatuvar ilaçlar ağrı ve inflamasyonu azaltmak amacıyla kullanılabilir. Son yıllarda sidofvir,^{3,5} idoksuridin⁶ ve imiquimod¹⁰ gibi ajanlar orf tedavisinde giderek daha yaygın olarak kullanılmaktadır. “Shave” eksizyon tekniği orf tedavisinde klasik yöntemlerden biri olmasına ve her hekimin rahatlıkla uygulayabileceği bir yöntem olmasına karşın popülerliğini kaybetmeye başlamıştır. Ülkemizde orf oldukça sık görülmektedir. Ülkemiz şartlarında pahalı olmaları nedeniyle bu ilaçların sadece immün yetmezliği bulunan hastalarda ve büyük veya rekürren orfların tedavisinde kullanılması gerektiğini düşünmekteyiz. Bu olgumuzu orf tedavisinin pratik, kolay ve ucuz olan bu yöntemle tedavisini belirgin şekilde vurgulamak için kaleme aldık.

Yazışma Adresi

Esra ADIŞEN

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı

6500 BEŞEVLER ANKARA

Tel: 0 312 202 61 29

Faks: 0 312 212 19 80

e-mail: eozsoy@gazi.edu.tr

KAYNAKLAR

- Schmidt E, Weissbrich B, Brocker EB, Fleischer K, Goebeler M, Stich A. Orf followed by erythema multiforme. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2006; 20: 612-613.
- Georgiades G, Katsarou A, Dimitroglou K. Human ORF (ecthyma contagiosum). *J Hand Surg* 2005; 30: 409-411.
- McCabe D, Weston B, Storch G. Treatment of orf poxvirus lesion with cidofovir cream. *Pediatr Infect Dis J* 2003; 22: 1027-1028.
- van Lingen RG, Frank RG, Koopman RJ, Jonkman MF. Human orf complicated by mucous membrane pemphigoid. *Clin Exp Dermatol* 2006; 31: 711-712.
- De Clercq E. Cidofovir in the therapy and short-term prophylaxis of poxvirus infections. *Trends Pharmacol Sci* 2002; 23: 456-458.
- Hunskar S. A case of ecthyma contagiosum (human orf) treated with idoxuridine. *Dermatologica* 1984; 168: 207.
- Altunay H, Öncül O, Baloğlu H, Saraçoğlu N. Bir viral deri enfeksiyonu olgusu. *ORF İnfeksiyon Dergisi* 2002; 16: 371-376.
- Ünal G, Gündeş S, Üstün M. Human orf: Ecthyma contagiosum report of five cases. *Türkiye Klinikleri J Med Sci* 2002; 32: 173-175.
- Gürel M, Özardal İ, Bitiren M. Fasyal orf. *Türkiye Klinikleri J Med Sci* 2003; 23: 412-415.
- Erbagci Z, Erbagci I, Almıla Tuncel A. Rapid improvement of human orf (ecthyma contagiosum) with topical imiquimod cream: report of four complicated cases. *J Dermatolog Treat* 2005; 16: 353-356.
- Tan ST, Blake GB, Chambers S. Recurrent orf in an immunocompromised host. *Br J Plast Surg* 1991; 44: 465-467.
- Ballanger F, Barbarot S, Mollat C, Bossard C, Cassagnau E, Renac F, Stalder JF. Two giant orf lesions in a heart/lung transplant patient. *Eur J Dermatol* 2006; 16: 284-286.
- Kurtoğlu E, Ural O. Çok sayıda orf lezyonu ile başvuran bir akut myeloblastik lösemi olgusu. *İnfeksiyon Dergisi* 2004; 18: 507-513.